

Rodni aspekti klimatskih promjena

Integriranje rodnog aspekta u politike klimatskih promjena - dosadašnja postignuća

Snežana Dragojević, UNDP

Izvještaji o klimatskim promjenama u koje su ugrađeni rodni aspekti

- Drugi dvogodišnji izvještaj o klimatskim promjenama (2018.)
- Treći nacionalni izvještaj o klimatskim promjenama (2020.)
- Treći dvogodišnji izvještaj o klimatskim promjenama (2021.)
- Revidirani Nacionalno utvrđeni doprinos (NDC) (2021.)

Integrisanje rodnog aspekta u izvještaje o klimatskim promjenama - primjer Nacionalno utvrđenog doprinosa (NDC) - 2020/2021

- Procjena uticaja klimatskih promjena na osjetljive grupe stanovništva
- Rodna analiza sektora koji su obuhvaćeni NDC
- Ugradnja rodno odgovornih indikatora

Procjena uticaja klimatskih promjena na osjetljive grupe stanovništva – primjer poplava i suša

Faktor klimatskih promjena	Uticaj	Osjetljive grupe
Toplotni talasi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Veća potrošnja električne energije za hlađenje (veći računi za struju); ➤ Česti kvarovi u prenosnoj mreži; ➤ Zdravstveni rizici; ➤ Oštećenja asfalta - zdravstveni rizik od povreda; ➤ Nemogućnost izvođenja radova na građevinskim konstrukcijama na otvorenom, zbog nemogućnosti posmatranja tehnološkog procesa i rizika po zdravlje zaposlenih.	Djeca, trudnice, stariji, hronično bolesni, socijalno ugrožene grupe, radnici na otvorenom; Romi i Egipćani koji žive u udaljenim prigradskim područjima; seosko stanovništvo, osobe sa invaliditetom; ekonomski su više pogođene žene u okviru svake pojedinačne društvene grupe, zbog manjih primanja, mogućnosti odlučivanja i manje mobilnosti.
Suše	Desetkovani usjevi, smanjen prirast, pogodnosti za napad bolesti i štetočina, povećana potreba za vodom u bezvodnim, seoskim i prigradskim područjima, povećanje cijena hrane, otežano snabdijevanje pijaćom vodom ...	Djeca, trudnice, stariji, hronično bolesni, socijalno ugrožene grupe, Romi i Egipćani; seosko stanovništvo, osobe sa invaliditetom - ekonomski su više pogođene žene u okviru svake pojedinačne društvene grupe, zbog manjih primanja, mogućnosti odlučivanja i manje mobilnosti.

Rodna analiza sektora koje obuhvata NDC

Cilj analize - bolje razumijevanje uticaja klimatskih promjena na žene, muškarce, osjetljive i društvene grupe, radi kreiranja rodno odgovornih mjera

Šta se analizira:

- Zakonski i strateški okvir
- Pristup žena, osjetljivih i marginalizovanih grupa prirodnim i društvenim resursima
- Pristup odlučivanju
- Statistika podijeljena po polu

Ugradnja rodno odgovornih indikatora u NDC sektore, radi praćenja sprovođenja mjera na rodno odgovoran način – primjer saobraćaja

Sektor	Mjera	Postojeći statistički podaci podijeljeni po polu	Podaci koji nedostaju	Predloženi rodno osjeljiv indikator
Transport	Korišćenje električnih automobila	<p>Procenat žena sa vozačkom dozvolom po regionu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 38% na jugu ➤ 26% na sjeveru ➤ 37% u centralnom regionu <p>65% žena živi u urbanim sredinama</p> <p>Vlasništvo nad nekretninama: žene posjeduju 4% primarnih nekretnina i 14% kuća za odmor.</p>	Broj/procenat žena i muškaraca koji koriste javni prevoz, razvrstan prema starosti i geografskom položaju.	Procenat žena i muškaraca koji koriste subvencije za kupovinu električnih automobila

Dodatna istraživanja vezana za rodne aspekte klimatskih promjena

- Analiza kapaciteta nacionalnih institucija da integrišu pitanja rodne ravnopravnosti u politike o klimatskim promjenama
- Analiza kapacita NVO-a da integrišu pitanja rodne ravnopravnosti i klimatskih promjena u svoje programe i projekte.

Dodatna istraživanja vezana za rodne aspekte klimatskih promjena

Analiza u pet ključnih oblastima:

- Pravni okvir
- Institucionalna saradnja
- Potrebe za jačanjem kapaciteta
- Podaci koji nedostaju
- Finansijski instrumenti

Rodni aspekti klimatskih promjena

HVALA!

snezana.dragojevic@undp.org